

ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Інтернаціоналізація суспільного життя робить іноземну мову необхідністю.

Вона стає дієвим чинником соціально-економічного, науково-технічного й загально-культурного прогресу суспільства, що підвищує статус іноземної мови як галузі освіти. У зв'язку із цим предмет «Іноземна мова» в системі вищої професійної освіти посідає сьогодні відповідне своєму призначенню місце серед інших дисциплін. Поступово змінюється ставлення до неї як до другорядного предмета, оскільки:

- вона слугує ефективним фактором гуманізації освіти. Іноземна мова розглядається не тільки як засіб гуманітаризації, що впливає на розвиток особистості того, кого навчають, а і як частина його професійної підготовки;

- неможливо правильно висловити свою думку, не осмисливши самі факти дійсності, предмети і явища, про які йде мова. Отже, заняття з іноземної мови сприяють розвитку мислення;

- вивчення іноземної мови розвиває й логічне мислення, оскільки мова відображає логічність і системність нашого усвідомлення матеріального світу;

- навчання іноземної мови у вищих навчальних закладах виробляє в студентів уміння правильно та грамотно передавати свої думки рідною мовою, запобігає й сприяє подоланню професійної недорікуватості;

- на заняттях з іноземної мови студенти знайомляться з: культурою країни, мову якої вони вивчають; її побутом, звичаями, вдачами, етикою народу; загальнолюдськими цінностями;

- вивчення іноземної мови дає змогу ознайомитися з культурою письмового спілкування. Знання майбутніх молодих фахівців збагачують і переклад наукової статті, і складання реферату чи анотації;

- завдяки знанню іноземних мов фахівець-випускник вищого навчального закладу здобуває інформацію про розвиток своєї галузі професійної діяльності за кордоном, повноцінно бере участь у науково-технічній творчості, забезпечує відповідність результатів своєї праці рівню світових стандартів;

- значущість для майбутнього фахівця різних умінь у галузі іноземної мови визначається необхідністю читати й перекладати спеціальну літературу, вміти вивчати та систематизувати матеріали про професійну діяльність, уможлиблює ділове листування іноземною мовою, проведення діалогів з ділових тем тощо;

– поступово студенти набувають вміння самостійно працювати з інформацією, що відіграє важливу роль у професійній діяльності;

– індивідуалізація навчання іноземних мов, формування в майбутніх фахівців умінь самостійно одержувати необхідні знання з цього предмета, вміння застосовувати й оновлювати їх змушує по-новому осмислити процес навчання в цілому, відібрати найбільш раціональні і прийнятні з існуючих методик, удосконалювати окремі прийоми.

Теоретичне обґрунтування необхідності вивчення іноземної мови в системі професійної освіти у вищих юридичних навчальних закладах (далі ВЮНЗ) продиктовано низкою міркувань. Вивчення іноземної мови набуло значення професійної необхідності. Незнання іноземної мови, а також невміння нею користуватися є важливою причиною як відставання в науці й техніці, так і сповільненої інтеграції України у всесвітню економічну систему. Необхідним виявляється включення іноземної мови в спеціальну підготовку майбутніх спеціалістів, тобто поєднання системи мови із системою потенційної професійної діяльності спеціаліста.

Формування професійної компетентності, де професійна діяльність стає провідною мотивуючою силою особистісного саморозвитку, формується під час засвоєння особистістю певних форм поведінки й діяльності. Однак, ці засвоєні форми поведінки закріплюються й виявляються сталими тільки тоді, коли вони стають для людини засобом реалізації певних мотивів, прагнень, при цьому виникає своєрідний сплав цих мотивів з відповідними формами поведінки, що і знаменує ставлення сталої якості особистості». (Божович Л. М. Проблемы формирования личности. 1995, с.441).

Особиста й професійна гідність, яка висловлює моральну позицію юриста, як основу успішної роботи з захисту законних прав й інтересів громадян, повинні стати критерієм і результатом особистісно–професійного саморозвитку майбутніх юристів. Моральна самооцінка, самореалізація, духовне багатство особистості є основними механізмами формування професійної компетентності. Особистість знаходить задоволення в своїй праці, що свідчить про самореалізацію у діяльності самостійної особистості.

Культурна поведінка юриста є також основою професійної компетентності. Причому мова йде не лише про службову поведінку, але й про поведінку поза межами служби. Юрист завжди й скрізь повинен бути носієм морально-правових норм, пропагувати, переконувати власним прикладом, що будувати життя слід за моральними законами, виступати творцем нових моральних цінностей у праві.

Випускники ВЮНЗ готуються до життя в умовах ринкової економіки, діалогу культур і народів, міжнаціонального спілкування, нової релігійності, підвищеної ролі приватного життя. Адаптація до цих умов вимагає від них практичного володіння мовами світу, навичками спілку-

вання, знання релігійних свят, народних звичаїв і спроможність інтеграції особистості у систему світових і національних культур. Таким чином, у студента повинна бути сформована здатність сприймати і розуміти цю культуру у широкому сенсі, інтерпретувати й засвоювати цю культуру, що виявляється в можливості продуктивної взаємодії з оточуючим світом. Мова йде про розвиток такого особистого формування, як мовна особистість студента, основні елементи якої на певному рівні її структури вибудовуються у чітку систему, відбиваючи картину світу.

Язвинская В. В.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
преподаватель кафедры иностранных языков*

ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЕ ФАКТОРЫ ПЕРЕВОДА АНГЛИЙСКОЙ ЮРИДИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ

Вопросами языка и права занимается раздел науки, называемый в научной литературе «legal linguistics» («правовая лингвистика»). Немецкий ученый-лингвист Адальберт Подлех впервые использовал этот термин и понимал под ним «совокупность всех методов и результатов исследований, которые касаются вопросов связи языка и правовых норм, а также отвечают требованиям современной лингвистики». В наше время понимание правовой лингвистики значительно расширилось, так как изменились требования новейшей лингвистики, прошедшей за эти годы долгий путь развития. В связи с этим изменилось соотношение правоведения и языковедения в изучении языковых вопросов в правовой сфере и значительно возросла роль лингвистических исследований в этой области (Томсон Г. В. Курс юридического перевода (гражданское и торговое право). – М.: МГИМО, 2004. – с. 23).

В последнее время чрезвычайно актуальными стали исследования языка в плане его взаимодействия с культурой. «Развитие лингвокультурологического направления обусловливается стремлением к осмыслению феномена культуры как специфической формы существования человека и общества в мире» (Швейцер А. Д. Перевод в контексте культурной традиции // Литературный язык и культурная традиция. – М., 1994. – с. 14). Именно перевод является посредником в процессе постижения и понимания разных культур, в осуществлении контактов и общении между ними. «Рассмотрение факторов перевода любого текста в условиях межкультурной коммуникации производится с учетом основных особенностей языковой культуры, типа и механизма социального кодирования родного (русского) и иностранного (английского) языков» (Швейцер А. Д. Перевод в контексте культурной традиции // Литературный язык и культурная традиция. – М., 1994. – с. 21). Такой подход позволяет выявить новую точку зрения для решения практических задач, связанных с переводом и